

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 10 • ROČNÍK XXV.

ŘÍJEN 2019

25.
ročník

Vinohrad ve Starých horách

zveme Vás na

Martinské hody s právem

Sbor dobrovolných hasičů Buchlovice, městys Buchlovice
a stárci René Krystýnek s Magdalenou Dvořanovou
a Jan Gerža se Stěpánkou Dvořanovou

| 9–10 | 11 | 2019 |

SOBOTA

- 10:00 Slavnostní zahájení na náměstí
11:30 Obchůzka městyse na trase:
Kostelní, Na Lhotce, Arnošta Hrabala, Brněnská, Náměstí Svobody,
Masarykova, Suchý řádek, Příční, Velehradská, Helštýn, Dolní a Horní
Podvinohradí, K Mazánku, K Buchlovu, Rehtorka, Zahrady
19:30 Večerní hodová zábava v hale Cihelna
hraje DH Buchlovjané a CM Rubáš

NEDĚLE

- 10:00 Hodová mše svatá v kostele sv. Martina
11:30 Hodové tanečky na náměstí
13:00 Obchůzka městyse na trase:
Hradištská, Tyršova, U Domova, Váhovy, Řadová, Boženy Němcové,
Komenského
19:30 Večerní hodová zábava v hale Cihelna
hraje kapela LCR

Těšíme se na Vás!

Informace městyse Buchlovice

Usnesení Zastupitelstva městyse Buchlovice

č. 4/2019 ze dne 13. 5. 2019

Zastupitelstvo městyse Buchlovice:

- vzalo na vědomí informace dle zprávy kontrolního a finančního výboru,
- dle § 84 odst. 2 písm. b) zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích, v úplném znění schválilo účetní závěrku obce sestavenou k 31. 12. 2018, závěrečný účet obce za rok 2018 bez výhrad, navržená nápravná opatření dle přílohy č. 2 zápisu,
- ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích, v úplném znění dle § 85 písm. b) a c) schválilo dary a dotace na podporu neziskových aktivit z rozpočtu městyse Buchlovice pro rok 2019 v celkové výši 600.000 Kč,
- vzalo na vědomí radou provedená rozpočtová opatření číslo 3 až 6 rozpočtu městyse Buchlovice pro rok 2019 v souladu s rozsahem oprávnění udělených Radě městyse Buchlovice dle § 102 odst. 2 písm. a) zákona o obcích,
- v souladu s ust. § 102, odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, schválilo provedení rozpočtového opatření číslo 7 rozpočtu městyse Buchlovice pro rok 2019 (příloha č. 3 zápisu), s celkovou úpravou rozpočtu na straně příjmů +14 tis. Kč a na straně výdajů + 4.858 tis. Kč,
- pro nedostatek informací o dotačním programu MMR ČR odložilo záměr koupě 10 bytů budoucího bytového domu na pozemku p. č. 524/1 v k. ú. Buchlovice do doby zveřejnění podmínek výzvy dotačního titulu,
- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění schválilo převod pozemků p. č. 2100/41, 2100/42, 1887/2, 1887/3, 1887/4 a 1887/5 ostatní plocha o celkové výměře 1.459 m² do majetku městyse Buchlovice od státu Česká republika prostřednictvím Státního pozemkového úřadu,
- na základě ustanovení § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, schválilo směnu části pozemku p. č. 706, ostatní plocha o výměře cca 43 m² za ¾ podíl pozemku p. č. 1801/33, ostatní plocha o výměře 136 m², vše v k. ú. Buchlovice s vyrovnáním rozdílu obvyklých cen směňovaných pozemků dle znaleckého posudku. Náklady na geometrické oddělení části pozemku p. č. 706, náklady za znalecký posudek ceny, přípravu kupní smlouvy a poplatky za vklad do evidence KN hradí žadatel,
- na základě ustanovení § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, schválilo směnu pozemku p. č. 2932/7, ostatní plocha o výměře 261 m², oddělenou geometrickým plánem č. 2025-73/2018 za pozemek p. č. 2761/5, ostatní plocha o výměře 363 m², vše v k. ú. Buchlovice, bez finančního vyrovnání rozdílu cen směňovaných pozemků dle znaleckého posudku. Náklady na geometrické oddělení pozemku p. č. 2932/7, náklady za znalecký posudek ceny, přípravu kupní smlouvy a poplatky za vklad do evidence KN hradí žadatel,
- na základě ustanovení § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, schválilo prodej části pozemku p. č. 3182/5 ostatní plocha v k. ú. Buchlovice o výměře cca 98 m² vlastníku sousedících pozemků p. č. 3179, 3188 a 3189/1 za obvyklou cenu dle znaleckého posudku. Náklady na geometrické oddělení části pozemku p. č. 3182/5, náklady za znalecký posudek ceny, přípravu kupní smlouvy a poplatky za vklad do evidence KN hradí žadatel,
- na základě ustanovení § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, neschválilo prodej pozemku p. č. 61/1 k. ú. Buchlovice žadateli – vlastníků sousedícího pozemku a domu Buchlovice čp. 252.

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovice

č. 14/2019 ze dne 25. 6. 2019

Rada městyse Buchlovice:

- se seznámila se žádostí žadatele ze Starého Města, týkající se zajištění nerušeného výkonu vlastnických práv a návrhem ke svolání veřejného zasedání Komise výstavby a územního rozvoje městyse Buchlovice. V současné době se Rada městyse Buchlovice zabývá zjištěním všech souvislostí potřebných k posouzení věci. Stanovisko bude žadatelům sděleno po jejich vyhodnocení,
- schválila uzavření smlouvy o pronájmu veřejného prostranství s Folklorní agenturou Buchlov. Předmětem nájmu je veřejné prostranství v centru městyse Buchlovice, vymezené plánkem pro konání akce Festival Česneku na zámku (a v městečku) Buchlovice, dne 27. 7. 2019,
- schválila uzavření smlouvy o výpůjčce s žadatelem z Buchlovic. Předmětem smlouvy je výpůjčka části p. č. 1514/1 o výměře cca 390 m² za účelem vybudování zpevněných veřejných parkovacích stání a jímky na dešťovou vodu s volně přístupnou pumpou. Smlouva je uzavírána na dobu 5 let od podpisu smlouvy,
- schválila uzavření smlouvy o dílo o pravidelných revizích zařízení VZT a chlazení se společností AZ KLIMA a.s., Brno. Předmětem smlouvy je provádění servisní činnosti klimatizačního zařízení v hale Cihelna,
- schválila uzavření smlouvy č. PK 14/2018 o pachtu vodohospodářského zařízení a zajištění jeho provozu se společností Slovácké vodárny a kanalizace a.s., Uherské Hradiště. Předmětem smlouvy je soubor nemovitých věcí a část kanalizace za cenu za ČOV 2 Kč + DPH z každého fakturovaného m³ odpadní vody, tekoucí na ČOV Buchlovice a za kanalizaci 160 tis. Kč + DPH ročně,
- posoudila žádost společnosti Slovácké vodárny a kanalizace a.s., Uherské Hradiště o sdělení stanoviska k odprodeji vlastnických podílů pozemků p. č. 232/41, 3246/467, 3252/2, 3246/465 a 3252/9, vše v k. ú. Buchlovice. Rada předběžně s odprodejem souhlasila za podmínky, že bude žadatelem doložen písemný souhlas všech ostatních podílníků pozemků a zavázání se, že i po případném převodu vlastnických práv bude umožněn všem přístup přes tyto pozemky,
- schválila průběh a výsledek výběrového řízení veřejné zakázky malého rozsahu na vypracování projektové dokumentace „Rekonstrukce MK – ulice Hřbitovní“. Rada pověřila starostku uzavřít smlouvu o dílo s vybraným uchazečem, kterým je ing. Jiří Bačík
- schválila průběh a výsledek výběrového řízení veřejné zakázky malého rozsahu na vypracování projektové dokumentace „Rekonstrukce MK – spojnice ulic Komenského, Řadová“. Rada městyse Buchlovice pověřila starostku uzavřít smlouvu o dílo s vybraným uchazečem, kterým je ing. Jiří Bačík,
- se seznámila s žádostí občana z Buchlovic o zapracování změny u p. č. 3181/3 p. č. 1037 v k. ú. Buchlovice do Územního plánu městyse Buchlovice. Rada tuto žádost předala pověřenému zastupiteli pro územní plánování městyse Buchlovice k podání stanoviska pořizovateli územního plánu, kterým je Odbor stavebního úřadu a životního prostředí MěÚ Uherské Hradiště,
- v řízení dle zák. č. 183/2006 Sb. (stavební zákon) nemá výhrad proti záměru ZO Českého zahrádkářského svazu Buchlovice k vybudování nepropustné jímky na výpalky z pálenice na p. č. 3075 a p. č. 3076/4 v k. ú. Buchlovice. Toto vyjádření se vydává pro účely řízení vedeného příslušným stavebním úřadem,
- posoudila žádost Charity Uherské Hradiště o poskytnutí finančního příspěvku na provoz zařízení. V současné době jsou již prostředky vyčleněné na dary a dotace pro neziskové aktivity

rozděleny. Rada se touto žádostí bude ve druhé polovině roku zabývat znovu a předloží ji zastupitelstvu s kladným doporučením. Pro příští období rada žadateli doporučila seznámení s platnou směrnicí městyse Buchlovice ze dne 24. 11. 2016 stanovující pravidla pro poskytování dotací pro neziskové aktivity městyse Buchlovice a podat svou žádost v řádném termínu,

- posoudila nabídku zapsaného spolku Bratrství Čechů a Slováků Javořina, Veselí nad Moravou na členství v tomto spolku. Rada neuvažuje o zapojení do spolku. Rada schválila poskytnutí finančního příspěvku ve výši 500 Kč ve prospěch Slavností bratrství Čechů a Slováků 28. 7. 2019 na Velké Javořině,
- posoudila možnost zapojení se do projektu Uherskohradištské nemocnice „Stromy pro nemocnici“ formou pořízení stromu, který bude zasazen v areálu nemocnice. Rada schválila zapojení do akce, a to konkrétně výběrem stromu dub, úhradou 5.000 Kč za strom, včetně prací spojených s výsadbou a jeho následné věnování nemocnici,
- posoudila možnost přispět na sbírku pro pozůstalé po panu místostarostovi obce Dražůvky, který byl zastřelen při výkonu své veřejné funkce ze dne 10. 6. 2019. Sbírka byla vyhlášena starostkou Dražůvek a předsedou Sdružení místních samospráv ČR. Rada schválila poskytnutí finančního příspěvku ve výši 1.000 Kč,
- schválila rozpočtové opatření č. 9 pro rok 2019. Jedná se o navýšení na straně příjmů o 1.668 tis. celkem na 46.010,8 tis. Kč,
- se seznámila a vzala na vědomí zápis z jednání komise modernizace Buchlovic, které se konalo dne 17. 6. 2019 za přítomnosti 3 členů komise. Rada vzala na vědomí odstoupení předsedy komise modernizace Buchlovic. Komise bude dále pokračovat ve dvoučlenném složení,
- schválila termín konání příštího veřejného zasedání Zastupitelstva městyse Buchlovice na 12. 8. 2019.

MINI-M-UM, část druhá – LISTY

Veronika Němečková si dovoluje
Vás pozvat na vernisáž.

**18. 10. 2019 v Galerii Podhradí
v malebných Buchlovicích.**

Můžete se těšit na procházku
podzimním sadem, plavbu
neprobádaným vesmírem nebo
tajemnými tmavými oceány.

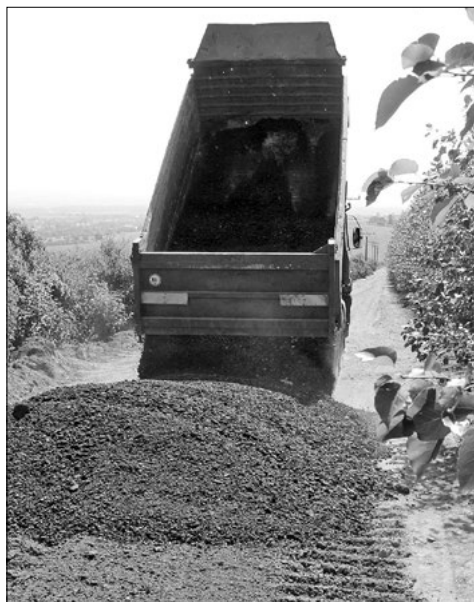
Pokud byste neměli čas v tento
termín, výstava potrvá
od 18. 10. 2019 do 4. 11. 2019.

Oprava chrastové cesty

Koncem srpna a počátkem září městyse Buchlovice opravil deštěm poničenou cca půlkilometrovou část tzv. chrastové cesty, vedoucí od vodárny nad městečkem do Chrastí. Cesta byla opatřena uvdleným vyfrézovaným asfaltobetonovým povrchem a následující navazující část je postupně upravována dále zahrnutím a upravením vyjetých kolejí. Práce prováděli pracovníci firmy Rybářík, s.r.o. a Služeb městyse Buchlovice (Foto ing. Josef Motyčka a -bž-)

Kůrovec přišel i do Chřibů

Probíhající kůrovcová kalamita si vybírá svou daň i ve chřibských lesích. Napadené odumřelé smrky musí být pokáceny a pak čekají na skládkách, často přikryty ochrannou plachtou, na odvoz a další zpracování. Fotografie byla pořízena za Smradavkou za tzv. kamenným křížem. (foto -bž-)

Městys Buchlovice pokračoval i v letošním letním období s dalšími průběžnými drobnými i většími opravami obecních komunikací. Podle potřeby a možností došlo k vysprávkám cest asfaltobetonem a v Chrástích k celoplošnému položení koberce v místech, která na tom byla nejhůře. Práce prováděla firma Správa a údržba silnic Slovácka ve spolupráci se Službami městyse Buchlovice.

(Foto Mgr. Dagmar Možná a -bž-)

Sportovní hala začíná druhou sezonu

Už je tomu rok, co byla v prostorách před bývalou cihelnou, u základní školy, slavnostně otevřena nová víceúčelová sportovní hala Cihelna (2. září 2018). Její využití po pravdě řečeno předčilo předběžné očekávání a v období podzim, zima a jaro zde bylo doslova plno.

O provoz haly se stará její správce, ing. Rostislav Skládal, je rozdělen mezi základní školu (do 16.00 hod.) a veřejnost (16.00–22.00 hod.). Zároveň je možné v odpoledních hodinách posedět i v denně otevřeném bufetu v přízemí, který je mezi hosty čím dál oblíbenější.

Nejvíce rozšířené sporty v hale jsou fotbal, badminton a florbal. Trénují zde pravidelně mladí fotbalisté FC Slovácko – kategorie U 10 (2krát týdně po dvou hodinách, starší a mladší přípravky TJ Buchlovic a Zlechova (2krát týdně 3 hodiny), trénink mužů TJ Buchlovic a FC Zlechov (1krát týdně).

Hodně se rozšířil počet zájemců o badminton, chodí hrávat několik skupin mužů i žen (cca 30 lidí). Zápasy se odehrávají v pravidelných termínech každý den. V důsledku zvýšeného zájmu o tento sport a jeho provozování pouze v halových podmínkách (celoročně) došlo v prázdninovém období k domalování dalších 2 hřišť. V hale probíhá i pravidelné cvičení žen (2krát týdně).

V prostorách společenské místnosti (prosklená kostka) proběhlo několik seminářů i setkání občanů Buchlovic. Nabídka sauny byla rozšířena o infrasaunu (dar místního spoluobčana). Saunu využívá několik skupin místních občanů (pravidelná účast např. příslušníků Policie ČR). Z dalších celodenních sportovních akcí uskutečněných v hale Cihelna vzpomeňme např. 6 celodenních turnajů FC Koryčany (účast 16 dětských týmů na každém turnaji, cca 300 přítomných/turnaj), turnaj buchlovských přípravek (200 přítomných), celodenní turnaj mužských fotbalových týmů, účast i bývalých prvoligových fotbalistů (20 týmů z Česka i Slovenska, 350), turnaj žáků FC Slovácko (200), turnaj žákovských fotbalových týmů pořádaný FC Zlechov (200), turnaj žákovských fotbalových týmů Buchlovic a Horného Hričova (200),

velikonoční florbalový turnaj škol z Buchlovic, Tupes, Boršic a Osvětman (200), školní seminář učitelů tělocviku pořádaný FAČRem (akce Škola v pohybu – 80).

Vedle sportovních akcí se během uplynulého roku v hale odehrály i kulturní akce, z nichž jmenujme třeba dvě hodové zábavy (účast cca 1 100 návštěvníků), dvě divadelní představení buchlovických ochotníků „Slovácko sa súdí“ (700 návštěvníků), dětský Vánoční koncert za účasti buchlovických a slovenských dětských folkloristů (300), Školní ples ZŠ Buchlovic (400), Maškarní ples TJ Buchlovic (350), degustace vína, Módní přehlídku Vladky Čožíkové (400), Školní besídku či vystoupení Dua Yamaha.

Je říjen a pomalu začíná druhá sezona naší haly Cihelna. Podle závazných i předběžných objednávek je zřejmé, že bude opět plná.

Vaše dotazy, objednávky a náměty můžete směřovat na tel. č. **720 077 330** nebo na e-mail: **rostislav.skladal@buchlovic.cz**.

Další podrobné informace včetně provozní doby a ceníku získáte na internetových stránkách haly: **<https://www.halacihelna.cz>**.

-red-

Hala Cihelna má rok za sebou

Zahájena stavba chodníku na hřbitově

V polovině měsíce září byla zahájena realizace výstavby nového chodníku na hřbitově, který spojí horní s dolní částí hřbitovního areálu po pravé straně vč. úprav kolem zdroje užitkové vody. Jako dosavadní chodníky, bude i tento vybudován z žulových kostek. Stavbu na základě výběrového řízení provádí společnost SVS-CORRECT, spol. s r.o. z Bílovic, celkové náklady činí 956 738 Kč vč. DPH. Městys Buchlovice má příslibenou dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj ve výši 500 000 Kč. Projekt „Regenerace hřbitova“ byl realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

Foto Marek Ondříšek a -bž-

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

V září opět začala škola

Začátek školního roku v buchlovické základní škole se uskutečnil 2. září 2019 na dvoře školy. Vedle učitelského sboru a dalších zaměstnanců školy přišli pozdravit i představitelé městyse – starostka Mgr. Pavla Večeřová a místostarosta Bořek Žižlavský. (Foto -bž-)

První třída kašička...

Jakápak kašička? Už od prvního dne nastoupili naši prváčci na naši „Lod“ jako rovnoprávní plavčíci. A dostalo se jim krásného uvítání! Jak v zámecké obřadní síni, tak i ve škole. Čekala je spousta dárečků, které by se ani do aktovky nevešly, vyzdobená třída a usměvavá paní učitelka. Zorientovat se na palubě naší lodi jim budou pomáhat i starší spolužáci, paní asistentky, vychovatelé. Společně budeme proplouvat vlnami vědomostí, ale i zážitků a zábavy.

Přejeme prvňáčkům krásné školní dny a jejich rodičům hodně pohody a trpělivosti. (Foto -bž-)

Projekt Edison v základní škole

V letošním školním roce se naše škola opět zapojila do projektu Edison, který zajišťuje mezinárodní studentská organizace AIESEC.

V rámci tohoto projektu přijeli v týdnu od 16. 9.–20. 9. 2019 do naší školy čtyři zahraniční studenti – Mariam Jachvadze z Gruzie, Dmitrii Milokhin Ruska, Ramita Chinniomphanich Thajska a Saiyam Kinra z Indie. Naši žáci tak v průběhu celého týdne měli možnost blíže poznávat tradice, zvyky a situaci v jiných zemích. Zároveň se také zdokonaľovala jejich angličtina, protože celý projekt probíhal právě v anglickém jazyce.

Projekt Edison nezahrnoval pouze dobu během vyučování, ale i po něm. V pondělí si naši zahraniční studenti společně s žáky z 8. třídy prohlédli zámecký park v Buchlovicích.

V úterý se žáci z hostitelských rodin vypravili společně se zahraničními studenty a několika učiteli do baziliky na Velehradě. Po odborném výkladu paní učitelky Heleny Šmolové o historii baziliky, který naprosto profesionálně tlumočila paní učitelka Jana Bránecká, si všichni vyslechli krásný varhanní koncert v podání pana učitele Jakuba Macka.

Ve středu odpoledne naši hosté opět v doprovodu našich žáků navštívili společně s paní učitelkou Jakšíkovou zámek Buchlovice.

Najednou tady byl pátek a projekt Edison se chýlil ke svému konci. Rozloučili jsme se s našimi zahraničními studenty a doufáme, že si od nás odnášejí jenom pěkné vzpomínky.

Zapsala **Helena Šmolová**, foto **Jana Bránecká**

Slavnostní okamžiky fotbalové přípravy

Naše fotografie přibližují slavnostní okamžiky hráčů a hráček fotbalové přípravy TJ Buchlovce, kteří měli možnost přivést za ruce fotbalisty 1. fotbalové ligy na stadionu v Uherském Hradišti k zápasu 1. FC Slovácko – FK Teplice v sobotu 21. září. O přestávce sehráli mladí hráči poločasový zápas přípravy TJ Buchlovce – 1. FC Slovácko.

Městys Buchlovce se připojuje k poděkování za krásnou reprezentaci. **Foto Bronislav Mikulík**

Od opice k robotice Táborníci cestovali časem...

Podzim už je v plném proudu a z prázdnin nám zůstaly jen hřejivé vzpomínky. Mezi ně neodmyslitelně patří i vzpomínky na náš skautský dětský tábor, který pořádáme každoročně s téměř třicetiletou tradicí.

Letos jsme objevovali kouzlo přírody Moravského krasu, táborové základny ve Sloupu. Třicítku dětí přivítali uprostřed stanového kruhu atroxané – mimozemské bytosti, které je pověřili tajným úkolem. Museli cestovat v čase do jiných epoch lidstva a poskytnout atroxanům informace o daných dobách. Mimozemská pošta účastníky rozřadila do čtyř týmů, které si pak členové posádky pojmenovali a složili si bojový pokřik - Strážci galaxie, Neandrtálci, Krasy a Opice. V nich pak táborníci plnili úkoly, soupeřili proti druhým týmům, spolupracovali mezi sebou a objevovali nové nepoznané. Každý den se ocitli někde jinde, nejdříve prošli dobu pravěkou, poté je čekalo starověké Řecko, Středověk s rytíři, Anglie za vlády královny Viktorie, boje s Turky, Narodní obrození a doba husitská, a nakonec své bádání završili v budoucnosti. Kromě hraní si na objevitele se holky a kluci učili nebo zdokonalovali v jak jinak než tábornických dovednostech. Každé dopoledne plnili různé úkoly v rámci služeb, jako je doplňování dřeva, úklid jídelny, umývání nádobí, úklid tábořiště apod. Dalším bodem denního programu bylo získávání cenných foglarových bobříků. Celkem jich bylo třináct a ti nejúspěšnější se mohli nakonci chlubit pěknou sbírkou, i když všechny nezískal nikdo. Nechyběly ani noční hlídky, stezka odvahy a večerní zpívání u ohně, kde mladí muzikanti předváděli excelentní výkony. A protože jsme tábořili v Moravském krasu, byl by hřích nenavštívit Sloupsko-šošůvské jeskyně. Tak

jsme se tam vydali na výlet a stálo to za to. Jedenáct dní uteklo jako voda, poslední táborový den přišlo zúčtování všech bodů a dosavadního snažení. Do poslední chvíle jsme tajili vítěznou skupinku celotáborové hry, která sice v poslední hře zaváhala, ale žádná ji přesto nepřekonala. Nejlepší posádkou se stali Neandrtálci. Za jednotlivce se umístili, ve skupině mladších 3. Janek Paška, 2. Horymír Dvořan a na plné čáře všechny rozmetl 1. místem Eda Bursa. Ve skupince starších 3. Helča Burešová, 2. Daniel Malina a 1. místo obhájila opět Beru Faltová. Všechny děti byly náležitě oceněny individuálními diplomy a cenami.

Skautského tábora se účastnily nejen děti, které spolu pracovali během roku ve skautském oddílu, ale i noví dobrodruzi, kteří si chtěli užít svobodu, zažít nové věci, zkusit si odloučit se od rodičů a poznat nové kamarády. O táborníky se nepřetržitě staral tým vedoucích, kuchaři a zdravotník, kteří svoji práci dělali dobrovolně, ve svém volném čase a bez finanční odměny. A za to jim patří obrovské díky.

Děkujeme všem, kteří nám ať už přispěli cenami, nebo pomohli s uskutečněním tábora - Favex, BD Sensors, Colorlak, Zámecká zahrada z.s. Milotice, Sběrné suroviny UH, Peveko Jarošov, Lesy ČR, E. Bočková a R. Krejča.

Tereza Tymrová

Princové a princezny v zámecké zahradě

Foto: Zdeněk Skalička

Kulturní kalendář – říjen, listopad 2019

5. 10.	Trh v podhradí	Náměstí Buchlovce	ČSKC Iveta Rosůlková, tel. 725 453 163 www.kulturabuchlovce.cz
19. 10.	BuBuBuchlovce	Městečko Buchlovce	Junák Buchlovce, Tereza Tymrová, TerezaTymrova@seznam.cz, 777540580
9. až 10. 11.	Martinské hody s právem	Městys Buchlovce	Městys Buchlovce Tel. 572 595 120 SDH Buchlovce a hodová chasa F. Zapletal tel. 777 943 152
11. 11.	Den válečných veteránů	Náměstí Svobody, u pomníku padlých a hřbitov	Spolek podporovatelů historie Buchlovce, Bořek Žižlavský, tel. 723 335 894 ZO Českého svazu bojovnků zasvbodu, Jan Štokman, tel. 720 208 013
16. 11.	Hodové dozvuky	Městys Buchlovce	Městys Buchlovce Tel. 572 595 120 SDH Buchlovce a hodová chasa F. Zapletal tel. 777 943 152
24. 11.	Divadelní představení „BIOMATKA aneb běž do řiti s kus-kusem“ Divadelní spolek „Pod Lampů“ Bánov, z.s.		ČSKC Buchlovce Iveta Rosůlková, tel. 725 453 163 www.kulturabuchlovce.cz,

Městys Buchlovice se Službami městyse, se svými spolupracovníky z řad buchlovických zahrádkářů, věnovali i přes léto pozornost stromořadí oskoruší při tzv. chrašťové cestě. Mnohé stromy byly ošetřeny postřikem, mladší v suchém období zalévány a několik větrem vychýlených kusů pevně zafixováno atd. Odbornými radami pomohli Mgr. Vít Hrdoušek (horní foto), jeden z největších znalců pěstování oskoruší, ing. Hynek Kamrla a další. V podzimních měsících se vzrostlá část oskoruší dočká ještě odborného ořezu – tvarování korun a prosvětlení. (Foto -bž-)

Studánka U Lvích hlav v novém

Představitelé městyse Buchlovice, starostka Mgr. Pavla Večeřová a místostarosta Bořek Žižlavský se počátkem září zúčastnili představení významné chřibské studánky U Lvích hlav, která se nachází při lesní silničce mezi Salašem a Bunčem.

Studánka, jejíž historie sahá do 19. století, byla před časem opravena nákladem Lesů ČR, ale krátce na to byla poškozena neznámým vandalem. K její opravě (sdružením finančních prostředků) došlo po šesti letech v letošním roce. Prvním iniciátorem opravy studánky se stal Rostislav Blaha z Klubu českých turistů. Malého setkání u studánky se dále zúčastnili zástupci institucí, které poskytly peníze na její opravu – obce Salaš, Velehrad, Modrá, Spolek pro podporu místních iniciativ Chříby a Arcibiskupské lesy a statky Olomouc. Rekonstrukci studánky provedl vlčnovský kameník Petr Blaha, který je mj. i autorem oprav několika drobných památek v Buchlovicích.

Při této příležitosti si ještě řekneme pár slov o historii studánky: U vchodu do myslivny na Bunči, kde bydlel od roku 1886 revírník Richard Spáčil, stály na podstavcích dvě kamenné lví hlavy s vytesanými iniciálami RS

údajně revírníkova syna. Někdy kolem roku 1905 byly hlavy přeneseny k dosud bezjmenné studánce. Během let byly postupně umístěny tak, aby pramen proudící vody vytékal zároveň z obou hlav. Od té doby se studánka nazývá U Lvích hlav nebo Lví hlavy. Tak ji jmenují lidé ze Salaše a z Velehradu. Obyvatelé Kostelan a Zdounek si název upravili na studánku U Lvích tlam, který je rovněž užíván.

Fotografická pohlednice odeslaná počátkem dvacátých let 20. století nám přibližuje původní podobu studánky v uvedených letech. Je z ní zřejmé, že u tehdy mnohem menší kamenné studánky byla nainstalována pouze jedna z hlav, z dnešního pohledu ta větší, vpravo, zatímco druhá se tu objevila až při pozdější rekonstrukci a podstatném zvětšení studánky. Josef Hubáček ve svém Vlastivědném vyprávění z Uherskohradištska uvádí, že „voda z této studánky je prosycena vápencem, a proto květiny do ní vložené se pokryjí vápenným tufem a v této podobě dlouho vydrží. Podobnou vlastnost mají i vody pod Studýnkama v salašských horách a u sv. Huberta na Kudlovické dolině.“

Foto Jiří Blaha

Orlitova skala

(dokončení)

Okresním úřadem a velkostatkem Buchlov pak následovalo stanovení způsobu lámání kamene v lomu, přičemž „výlom bude proveden v nutném rozsahu... v severovýchodní špičce použitím vyčnívající stěny zdravého kamene, která může být rozšířena v lomu pouze tak, aby nebyla poškozena porostlá akátová kultura a aby zabrání ostatních lesních ploch bylo omezeno na míru co nejmenší... Při sypání odkrývkového materiálu na dno lomu musí být postupováno tak, aby během výlomu i po jeho dokončení byla zachována sjízdnost a souvislost lesní cesty probíhající těsně pod lomem...”

O měsíc později, v březnu 1936, upozorňoval okresní úřad firmu ing. Fritsche na závazně uzavřené podmínky, které doposud firma neprovedla, a to především termín zahájení přípravných prací k těžbě atd. Na firmu dále

docházely i jiné stížnosti, například z buchlovické lesní správy, která si stěžovala na neoprávňovanou lesní cestu, průběžně ničenou těžbou kamene, a na jednání zástupců firmy s lesními zaměstnanci.

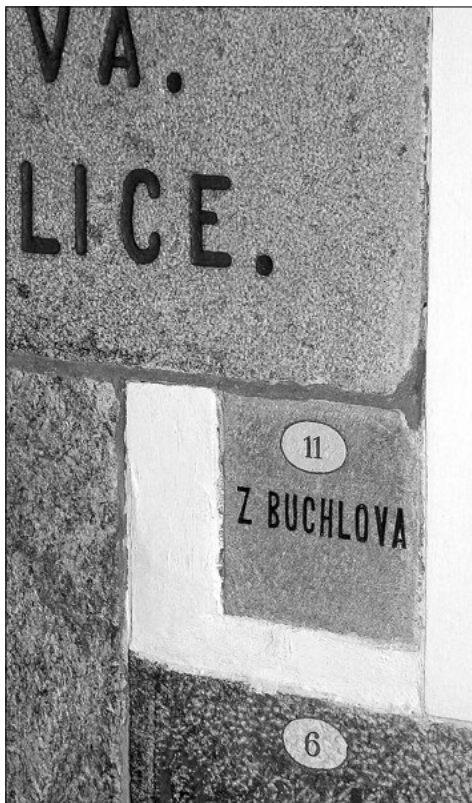
Brzy poté se v lomu objevuje již zmíněný podnikatel – skalař a autodopravce – Albert Orlita (1904–1982), v jehož pohnutém životním příběhu lom sehrál důležitou úlohu. Po okupaci okleštěného území Čech a Moravy nacisty a odtržení klerikálního Slovenského štátu, se Orlita, na rozdíl od většiny netečně přihlížejícího národa, aktivně zapojil do odbojové činnosti v Obráně národa. V místní skupině zaujímal významné místo a v lomu ukrýval střelivo, které mělo být použito v boji proti nepřítelům. Po prozrazení byl krutě vyslýchán, vězněn a poté odsouzen k trestu smrti. Svůj život si zachránil několikaletým dramatickým simulováním šílenství, aby se hned

Pozůstatek násypníku u cesty do lomu

Nájemce lomu Albert Orlita

Základní kámen Národního divadla z lomu

po válce vrátil ke své rodině do Buchlovic. Jeho sepsané paměti spatřily světlo světa v knižním vydání v roce 2006 s názvem *Trampoty kolem popravčí sekery*.

Na těžbu kamene v lomu vzpomíná ve svých pamětech Jaroslav Jochymek, zdejší krátkodobý zaměstnanec: „V těch místech zvonily krumpáče, lopaty, dláta a sochory, houkaly rány při odstřelu skály, které se rozléhaly daleko lesem. Ve skalách panoval život. Skála se kopala, odstřelovala. Velké odstřelené kameny se dláty a kladivy rozbíjely na menší kusy, které se na kolečkách odvážely a skládaly do tzv. štosu. Tu byl vytěžený kámen přeměněn na kubické metry, které byly určeny k odvozu. Řady formánů táhly lesem, ve skalách kladli kámen

na vozy. Naložené vozy rachotily a skřípaly po silnici. V kopcích pískaly brzdy vozů, rozléhalo se práskání bičů a volání vozků. Od časného rána do pozdního večera neustával život v buchlovské skále.“

V zarostené lomové stěně je dodnes patrná vylámaná prostora pro uschování výbušnin a zápalné šňůry, opatřená vyvrácenými pancéřovými dvířky. Na závěr lomové činnosti vzpomínal i Bohumil Mikulčák, bývalý zaměstnanec Lesního závodu Buchlovice. S největší pravděpodobností pro vlastní potřebu zde lámal kámen pomocí travexu. „Potřeboval jsem akorát zápalnou šňůru,“ vzpomínal, „a za pár korun travexu. S cukrem to mělo velkou sílu a nebylo třeba žádné rozbušky.“

Lom je především zajímavý významnou událostí, která se v něm odehrála v jarních měsících roku 1868. Na popud tehdejšího buchlovického faráře Josefa Dvořáka byl ve skále vytěžen jeden z devatenácti základních kamenů pražského Národního divadla, opatřený nápisem „Buchlov“. Práci se ujal místní kamenický mistr Jindřich Náplava s dvanácti pomocníky. Odvoz hotového kamene z Buchlovic na staroměstské železniční nádraží byl proveden honosným způsobem. Několikastupý průvod v čele s P. Dvořákem, šesti ministranty a za hojné účasti občanů všech okolních vesnic, krojovaných družiček, mládenců a školní mládeže se vydal směrem ke Zlechovu. Kámen na voze obklopovaly květiny a věnce se stuhami v národních barvách. Vůz táhlo trojspreží nazdobených koní. Slavnost se odehrála za provolávání plamenných hesel a zpěvu národních písní.

K provozu rozšiřujícího se lomu byla zapotřebí pevná cesta, o které se zmiňuje první buchlovická kronika z roku 1928: „Dále byla postavena v roce 1899 na staré vozovce silnice ze středu obce ke kamenolomům (čili ke skalám, jak se zde říká) a dále k tzv. hraběcí silnici, vedoucí na hrad Buchlov. V předválečných letech byl ze zdejších lomů vyvážen kámen na silnici téměř celého okresu uherskohradištského a byla tato silnice udržována okresním silničním výborem. Po válce poptávka po zdejším kameni ochladla a dovážen byl na silnice hotový šterk od Lipníka, který jest sice lacinější, ale jakostí nevyrovná se zdaleka zdejšímu kameni.“

Bořek Žižlavský

(Z připravované knihy Chříby – po skalách a lomech I, 14. svazku edice Chříby záhadné a mytické.)

Skalaři v Orlitově skale v roce 1935

Pod starou lípou...

Spolu se svými „kamarádkami“ – lípami v aleji – krášlila více než sto let dnešní Tyršovu ulici, cestu vedoucí k někdejší Berchtoldově nemocnici, později domovu důchodců. Už před časem měla pro svůj věk a zdravotní stav namále. Prudké větry, které se párkrát do roka přezženou, ji nenápadně a pozvolna ocesávaly. Chřadla, osychala a na jejích větvích se začaly objevovat houby. Koncem října jsme se s ní, po vyjádření odborníka, hlavně z důvodu bezpečnosti chodců, motoristů a majetku, měli natrvalo rozloučit. Předešla nás vichřice, jež ji opět silně olámala. Lípa musela trochu předčasně odejít. Nahradí ji však nová...

Foto Pavel Ondrůšek, -bž-

*Pod tou naší starou lípou stávala malá lavička,
na ní vždycky sedávala Anička.*

*Dnes se lípa už naklání a listí z ní opadává,
na lavičce opuštěné nikdo víc nesedává.*

*Dnes okolo staré lípy voní jen květy růžové,
zanecháme vzpomínání na to mládí ztracené.*

Slovensko v roce 1919 bránili také Buchlovjané

Dne 30. října 1918 Slovenská národní rada přijala tzv. Martinskou deklaraci a potvrdila začlenění slovenského území do Československa a následně se 12. listopadu podobně vyjádřili také zástupci Podkarpatské Rusi. Bezpečnostní situace se na Slovensku záhy začala dramaticky zhoršovat, jednak proto, že zde operovaly loupeživé bandy, které způsobovaly utrpení a nemalé škody místnímu obyvatelstvu, ale také proto, že se na mnoha místech začali bouřit „slovenští“ Maďaři, kteří odmítali přijmout fakt, že se Slovensko stalo součástí jiného státu, ač historicky, po staletí, patřilo do Uher.

Proto už od listopadu 1918 začaly na slovenské území přicházet první československé oddíly, zpočátku formované z dobrovolníků a záložních rakouských jednotek na českém území, aby zajistily pořádek a ochranu hranic nové republiky a v některých oblastech musely tyto jednotky svádět utrpěné boje, např. o město Trnavu. Do Štědrého dne 1918 se jim po mnoha bojích podařilo vyčistit celé Pováží až ke Spišské Nové Vsi a čs. jednotky tak mohly postupovat na Košice a Prešov. Po 7 týdnech byla většina Slovenska v rukou našeho vojska a 27. 12. 1918 byla se souhlasem Dohody stanovena provizorní demarkační linie.

V polovině prosince se do vlasti vrátili čs. legionáři z Itálie, kteří však zamířili na jižní Slovensko, kde se po střetech u Děvínské Nové Vsi a Lamače probojovali až do Bratislavy. V lednu 1919 byl dobyt Lučenec a postupně se podařilo obsadit celou jižní hranici až ke Košicím. Další skupina legionářů měla za úkol bránit Podkarpatskou Rus, kde byli naši vojáci místními obyvateli vřele vítáni. Do 20. ledna bylo nakonec celé Slovensko pod kontrolou čs. vojska.

Sousední Maďaři se ovšem se ztrátou svého dřívějšího území nehodlali smířit a 30. 1. 1919 zaútočili v oblasti Lučence na 34. čs. střelecký pluk a na Podkarpatské Rusi byli naši vojáci pod jejich nápořem donuceni ustupovat.

Koncem ledna převzal velení nad čs. vojsky na Slovensku velitel čs. sboru z Itálie generál Piccione a převzal tím i řízení dalších vojenských operací. V té době začaly přijíždět už čs. jednotky z Francie, které rovněž zamířily na Slovensko nebo Těšínsko, kde ve stejnou dobu probíhaly boje s Poláky, kteří si chtěli přisvojit část našeho historického území, protože na něm žilo více Poláků než Čechoslováků.

Náš stát tak musel hned v samém začátku své existence řešit válečný konflikt na dvou frontách, požádal Francii o pomoc s organizací čs. armády a řadu funkcí v ní přenechal francouzským důstojníkům v čele s generálem Pellém, který se stal náčelníkem generálního štábu čs. armády a převzal tak současně odpovědnosti nad italskou misí na Slovensku. Vzájemná spolupráce ovšem nebyla ideální a v červnu 1919 vyústila v rezignaci gen. Piccioneho.

V Maďarsku se v březnu téhož roku dostali k moci bolševici, kteří vyhlásili vznik Maďarské republiky rad. Jejich cílem bylo probojovat se přes Slovensko k bolševické Rudé armádě a vytvořit společně velkou frontu, která by mohla pak postupovat Evropou.

Maďarské obce v okolí Miskolce natolik trpěly nájezdy a násilnostmi loupeživých skupin, že požádaly čs. velení o ochranu, což se však stalo vítanou záminkou pro napadení našich jednotek, s odůvodněním, že čs. vojáci vstoupili na svrchované území Maďarska neoprávněně.

Do oblasti Miskolce byl nasazen také 32. čs. střelecký pluk, který vznikl v Itálii, mezi jehož příslušníky byl i Josef Hruška z Buchlovic, který byl synem Kristiána Hrušky z Helštýna. U stejného pluku sloužil také Jan Staněk z Buchlovic, ten se však operací na Slovensku nejspíš nezúčastnil, protože byl od března na dovolené a pak v nemocnici. 20. 5. 1919 zahájilo maďarské dělostřelectvo prudkou palbu na čs. pozice u Miskolce a poté přešli Maďaři do útoku. Legionářské oddíly musely pod nápořem ustoupit

1. čs. dělostřelecký pluk se chystá na jižní Slovensko (Wikipedia)

do nových pozic, aby mohly lépe čelit útoku nepřítele. Následujícího dne zahájila maďarská armáda od Miskolce až po Levice mohutnou ofenzívu, během níž byl v kopcovitém terénu u Miskolce zajat teprve 21letý Josef Hruška, pozdější obchodní příručí. V maďarském zajetí strávil více jak 3 týdny a k jednotce se znovu vrátil až 14. 6. 1919.

Čs. armáda se ocitla ve složité situaci a jen s obtížemi čelila maďarskému náporu, protože nepřítel měl značnou převahu nejen v počtu vojáků, ale i v počtu těžké výzbroje včetně několika obrněných vlaků. Dne 1. 6. 1919 se velení na Slovensku ujal sám generál Pellé a snažil se všemožně změnit situaci čs. vojska, ať už zlepšením zásobování municí a zbraněmi nebo zvýšením kázně a morálky, které nebyly vždy na nejvyšší úrovni.

Velmi těžké boje probíhaly v prostoru Nové Zámky – Levice – Zvolen, kde v našich řadách padlo okolo 130 mužů a více jak 300 jich bylo zraněno, přesto však se ztracené pozice podařilo částečně získat zpět.

Ve východním prostoru Košice – Prešov byly maďarskou přesilou čs. oddíly ze svých pozic nakonec vytlačeny, ale kladly tak houževnatý odpor, že zničily jednu nepřátelskou brigádu i s jejím štábem. V těžkém postavení se nacházela rovněž tzv. Karpatská skupina bránící Podkarpatskou Rus, která se stáhla k obraně Užhorodu a ztratila spojení s ostatními čs. prapory a zůstala odkázána sama na sebe.

Mezitím už v Paříži probíhala mírová konference, která 18. 6. 1919 zaslala maďarské vládě ultimátum požadující ukončení bojů a stažení jejích vojsk na stanovenou hranici. V případě,

že tak neučiní, bude povolen postup rumunské a srbsko-francouzské armády na vynucení pořádku. Maďarská vláda po váhání nakonec příměří s platností od 24. 6. 1919 podepsala. Československé území však jejich armáda začala vyklízet ve skutečnosti až 1. 7. V krátké přestávce 14. 8. pak Československo získalo ještě navíc bratislavské předměstí Petržalka.

Válka na Slovensku si vyžádala na čs. straně 861 mrtvých, 2.830 raněných, 530 zajatých a téměř 2.000 mužů bylo pohřešováno. Dne 4. 6. 1920 pak byla ve Versailles na zámku Grand Trianon podepsána mírová smlouva, která definitivně stanovila hranice maďarského státu a vymezila tím současně prostor i všech sousedních zemí. Do bojů na Slovensku zasáhla většina čs. legionářských pluků z Itálie a Francie, v jejichž řadách sloužilo 15 Buchlovjanů a pravděpodobně i oni se zúčastnili těžkých bojů s Maďary stejně jako Josef Hruška. Další naši občané se do vojenských operací zapojili v řadách nově

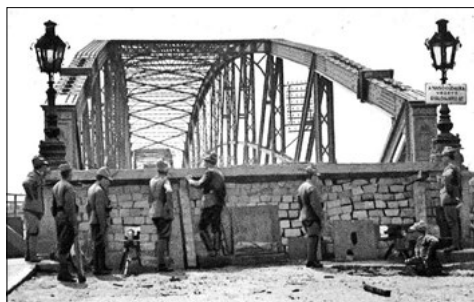
zformovaných jednotek z bývalých rakousko-uherských vojáků, nebo jako dobrovolníci, kteří byli ochotni riskovat své životy při obraně a formování nového státu. Jedním z takových útvarů byla Slovácká brigáda, kde bylo v seznamu příslušníků nalezeno hned několik Buchlovjanů, např. František Zeržáň, Josef Mitáš, Václav Raštica, Alois Mrkva, Josef Ryška, Josef Švaniga, František Krystýnek, Václav Kunc ad.

Další jmenovité zmínky o účasti našich občanů při obraně Slovenska se zatím najít nepodařilo, ale je jisté, že jich bylo daleko více.

Vážení čtenáři, máte-li informace o zmíněných osobách, fotografie, předměty nebo jiné materiály týkající našich občanů ve válce, budeme rádi za jejich poskytnutí pro chystanou publikaci.

Kamil Maděra

Spolek podporovatelů historie Buchlovic

Stráž na mostě v Komárně (Wikipedia)

Stejné místo v Komárně v roce 2019

Plk. Josef Šnejdárěk v Banské Štiavnici

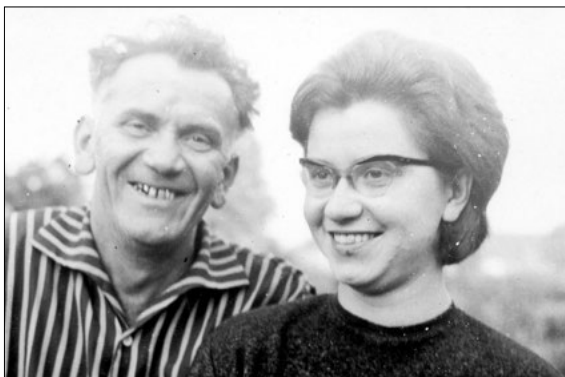
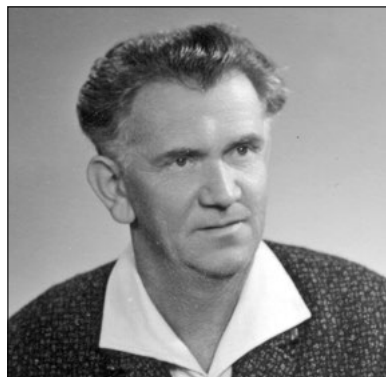
*U pomníku padlých Čechoslováků, 2019.
Hřbitov Komárňano*

Pozvánka na výstavu Františka Fice

V letošním roce uplyne 100 let od narození jedné z buchlovických osobností, která zasvětila velkou část svého života široké veřejnosti – Františka Fice. Výstava vzpomene především Františka Fice jako učitele a ředitele školy, sbormistra, muzikanta, sportovce, rybáře, ale i manžela a otce.

Výstava nazvaná František Fic 100 (1919–2019) se uskuteční v přízemí Muzea podhradí Buchlovice v pátek 8. listopadu 2019 od 17.00 hodin a bude k vidění do konce měsíce března příštího roku.

Na výstavu vás již nyní srdečně zveme a jako „závdavek“ přinášíme vzpomínku na Františka Fice z pera jeho dcery, Mgr. Ivy Neužilové – Ficové.

spoluobčané, protože se u nás hodně hrálo a zpívalo. Maminka velmi hezky zpívala a hrála na klavír, tatínek hrál na housle. Ráda vzpomínám na návštěvy kaplana Josefa Vitoula, který velice pěkně maloval. Asi po pěti letech jsme se přestěhovali „na Gottwaldovo“, do vilky za měšťankou.

František miloval sport, takže jako učitel začal v Sokole trénovat volejbal. Před pár lety jsem

„Dne 12. 12. 1919 se v Chicagu narodil řezníkoví Františkovi a švadleně Františce Ficovým syn František. Asi po třech letech se vrátili i s dalšími dvěma dcerami zpět do hornáckého Lipova. Tam syn absolvoval základní školní docházku, učil se hrát na housle a tajně na trubku. Ve Strážnici absolvoval gymnázium a nakonec učitelský ústav. V roce 1942 se František oženil s učitelkou Annou Krausovou a odstěhovali se na Suchov, kde se jim postupně narodily dcery Iva a Věra. Po skončení 2. světové války se přestěhovali do Buchlovic a tam pak přibyl syn Miroslav.

Zpočátku jsme bydleli v obecné škole u kostela, kde nás navštěvovali někteří hudbymilovní

se v Kralupech setkala s Jurou Čermákem, který si na to vzpomínal a sám trénoval ženské družstvo. Ve škole založil dětský pěvecký sbor, s nímž jezdil na soutěže a různá vystoupení. Kromě toho převzal po kapelníkovi Antonínu Kašpárkovi dechovku, kterou pak léta vedl. Založil taneční orchestr, jenž hrával na odpoledních čajích a plesích, vedl jako primáš Slovácký krúžek v Napajedlích, hrál ve Slovácké filharmonii v Uherském Hradišti. Myslím, že je z toho patrné, že jsme si ho jako děti doma moc neužili.

Se svojí taneční skupinou rovněž spolupůsobil s divadelními ochotníky. Vzpomínám si, že se u nás scházeli herci a nacvičovali zpěvy např.

do Sta dukátů za Juana apod. Ještě si ty písně pamatuji, stejně jako zpěv žínek z Rusalky (to asi na nějaké vystoupení).

Řadu let jsme s tatínkem účinkovali při svatbách v hudebním salonu na zámku. Tam jsme všichni také vstupovali do svazku manželského – já i moji sourozenci.

Samozřejmě naplno učil český jazyk, výtvarnou výchovu, hudební výchovu a tělocvik ve své aprobaci a též matematiku. Byl známý jako přísný učitel, a na své děti byl dvakrát přísnější. To by mohli potvrdit naši spolužáci. Mě učil jenom v šesté třídě hudební výchovu. Bratr si ho užil mnohem víc – byl jeho třídním i češtinářem. Vzpomínám si na příhodu ze spartakiády v Praze, kdy na Mirka některý z žáků svedl nějaký svůj prohřešek a tatínek si syna bez prověření hned podal ručně. Náhodná cizí kolegyně se do toho vložila s tím, že to přece nemůže. Ale můžu, ten je můj – a pokračoval v exekuci. S věkem se asi přece mírnila jeho přísnost. Pamatuji si, že když jsme i s mojí dvoutetou dcerkou Haničkou šli z přehrady,

neuposlechla nějaký můj příkaz a plácla jsem ji. Dědeček se na mě rozhněval. Ohradila jsem se, že u nás se moc nerozpakoval, jestli použít ruční domluvu, a nato se mi svěřil, že zjistil, že to bylo zbytečné.

Ke sborovému zpěvu přivedl mnohé své žáky. Po řadě let, když už byl v důchodu, za ním přišly někdejší žákyně s žádostí, aby s nimi založil ženský sbor, což učinil a několik let se společně scházeli. Myslím, že to po něm převzal pan učitel Klvaňa, ale o tom už moc nevím. V roce 1972 jsem se odstěhovala s rodinou do Kralup nad Vltavou a domů jsem jezdila tak jednou ročně o prázdninách.

V roce 1983 tatínek vážně onemocněl, ale po těžké operaci se zase vzpamatoval a až do roku 1990, kdy nás opustil, žil svůj samostatný život. Příští rok to bude už 30 let, ale stále mi moc chybí. Díky tomu, že jsem si s ním zamilovala hudbu a sborový zpěv, dodnes zpívám ve sboru. V každém místě, kde jsem žila, jsem do nějakého sboru chodila a nebylo jich málo. Díky tatínku.“

Buchlovjané na starých fotografiích

Tentokrát jsme vybrali z alba starých fotografií rodiny Daňhelovy. Fotografie přibližují atmosféru zájezdů Buchlovjanů v období šedesátých let minulého století.

Z nabídky informačního centra

Turistické informační centrum v Buchlovicích nabízí letos vydanou reedici knihy autora Fanka Jilíka – Bosá léta, ilustrovanou malířem Františkem Bezděkem.

Prostřednictvím Jilíkova textu se vracíme na slováckou vesnici v poválečných letech, do časů mládí našich rodičů a prarodičů. V knize opět ožívají drobné příběhy slováckých dětí v tehdejší ještě málo poskvrněné krajině, která nenásilně srůstala s prostými, ale malebnými a přívětivými, lidskými sídlý.

Autor později ke své publikaci, vydané poprvé před téměř šedesáti lety, napsal: „Náklad byl brzy rozebrán. Lidé na Slovácku uvítali knihu doprovázenou půvabnými ilustracemi Františka Bezděka, která hovořila o jejich životě a dětství, o jejich kraji. Čas, kdy venkov, a nejen ten slovácký, procházel proměnou přinášející rozvrát staletých tradic a zvyklostí, přiřadil k její hodnotě umělecké ještě nadhodnotu – stát se dokumentem slovácké vesnice v její ještě starosvětské podobě, jakou měla v autorově dětství. Autorovi a ilustrátorovi se podařilo na chvíli zastavit čas a vydat slovem i obrazem svědectví mizejícího světa...“

Od narození spisovatele Fanka Jilíka, který žil část svého života i v Kunovicích, letos uplynulo 105 let, zemřel před 25 lety. Jeho kniha Bosá léta byla představena v měsíci červnu při příležitosti festivalu Kunovského léta.

-bž-

Blahobyt versus bída

Téměř tři čtvrtiny století žijeme bez války. Ty velké války byly dvě. První a druhá světová. Obě byly strašlivé. Nic nemáme na příděl, ani na lístky. Nejsou fronty před obchody. Už nemáme knižní čtvrtky, kdy před prodejnou knihkupectví byla jedna dlouhá řada. Pamětníci jistě vzpomenu. Nespáváme před prodejnou Mototechny ve spacácích na pořadníky na automobily. Již nemusíme prodavače do kapsy obdarovat jistou bankovkou, abychom si koupili kvalitní jízdní kolo. Stačí jenom málo – obejít obchody a vybrat si. Již nemusíme žádat o výjezdní doložky, a když si našetříme, pak si splníme svůj sen. Jeden šetří rok, jiný třeba tři. Každý pak může bez obav vycestovat. Máme zdravotnictví na velmi dobré úrovni. Ekonomika je slušná a nezaměstnanost nízká. Nabízí se otázka – co nám chybí? Odpověď je jednoduchá. Jen trochu pokory.

Chudý Josef bydlel na okraji města v chudé čtvrti. Přestože pracoval a byl mnoho hodin v práci, jeho děti trpěly nouzí. Nejmladší Anežka onemocněla. Nebylo na doktora, ani na léky. Prosba šla tam nahoru, k Pánu, ale vyslyšena nebyla. Pán měl s Anežkou jiné úmysly. Byl čas vánoční a Anežka si tolik přála stromeček s ozdobkami a zářivými svíčkami. Na takový blahobyt ale nebylo ani pomyšlení. Vše se počítalo na peníze. Tehdy byla ještě doba starého mocnářství a tak se počítalo na krejčary a zlaté. Josef byl nešťastný. Dcera mu doma umírala

a on neměl peníze na vánoční stromeček. Kudy chodil, tudy o tom přemýšlel. Jednoho dne přišel na hřbitov. Na hrobech byla sněhová peřina. Jenom ty poslední úpravy zářily do dalekého okolí. Tu pojednou ho uviděl. Malý, krásný a nazdobený smrček na nenápadném hrobu. Okamžitě v něm uzrála myšlenka. Vypůjčí si ho. To přece není hřích! Vše bylo dílem okamžiku. Na Štědrý den přišel na hřbitov i měšťan Tománek. Nechtěl uvěřit svým očím. Nazdobený stromeček byl z hrobu jeho malého synka pryč. Ihned přemýšlel nad tím, zda to

vůbec poví své paní. Pojednou přišel malý kluk. „Já vím, kdo stromeček odnesl, bydlí v našem domě... a jestli něco dostanu, pak to povím!“ „Tady máš tři krejčary a mluv!“ Klučik se naklonil a pošeptal důvěrnou informaci. Zároveň pak sevřel v ruce tučnou odměnu a již přemýšlel, co si za ni jen koupí. Tománek se ihned vydal na adresu jako ruka spravedlnosti. Na cestě ještě potkal strážníka, a tak jej vzal s sebou. Po energickém zaklepání se otevřely dveře. Vstoupil do místnosti a záhy v ní uviděl jeho svítící vánoční stromek. Kousek od něho ležela v postýlce bledá dívčí tvář, ze které bylo zřejmé, že život z ní pomalu odchází. S jejím tátou se setkal tváří v tvář. Oběma rázem z očí kanuly samovolně potůčky slz. „Já jsem si ho... jen vypůjčil,“ reagoval nešťastný táta. Tománkovi se nedostávalo slov a hněv byl pojednou pryč. Rázem vyndal zlatku, dal ji do ruky překvapenému tátovi, objal ho a beze slova odešel. Strážníkovi před domem jen ledabyly pokynul, že už tam pro něj nemá žádnou práci.

Tiše se vracel na hřbitov a přemýšlel o hodnotách lidského života. U hrobu se nahlas pomodlil a pomalým, těžkým i váhavým krokem se vydal k domovu. Nějak mu ani nedocházelo, že je Štědrý den, čas lásky, i nadílky. Přes potůčky slz se mu ta cesta k domovu nějak rozmazávala.

Nadáváme na politiky, u televizních zpráv se nám rapidně zvyšuje krevní tlak, který nepochybně škodí zdraví. Vždy si najdeme nějaký důvod, na co bychom mohli nadávat. Jdeme se podívat na zastupitelstvo a také nadáváme. Vůbec nás nenapadne, abychom se podívali, jak se naše vesnice mění krůček po krůčku k lepšímu.

Večer nemusíme zatemňovat, mnozí z nás nevíme, co je to stanné právo a už také neposloucháme zahraniční rozhlas. Vše bereme jako jistou samozřejmost. Snadno jsme si zvykli na blahobyt. Nadávat a kritizovat je přece tak snadné...

Vladimír Procházka

V měsíci říjnu 2019 slaví svá kulatá a půlkulatá jubilea tito spoluobčané:

Milada Hrabincová (Domov pro seniory Buchlovice)

Růžena Hrubošová (Domov pro seniory Buchlovice)

Věroslava Březinová

Věra Spáčilová

Marie Mrázková

Emilie Peprníčková (Domov pro seniory Buchlovice)

Zdeněk Daňhel

**Všem oslavencům přejeme
do dalších let života všechno nejlepší!**

V pravidelném seriálu starých pohlednic se dnes dostáváme na Koryčansko. Na prvním obrázku vidíme koryčanské údolí v místech, která byla v šedesátých letech 20. století zaplavena přehradními vodami. Dolní snímek byl pořízen od vrcholu Bradla směrem ke Koryčanské kapli. Obzor završují táhlé vrcholy Ocásku a Hrobů a vpravo pak Holý kopec s Buchlovem. Obě pohlednice byly vydány v druhé polovině dvacátých let minulého století. (Archiv Spolku podporovatelů historie Buchlovic)

Krásnou fotografickou vzpomínku na letošní léto pořídila Kristýna Rybová

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

(periodický tisk územního samosprávného celku)

Vydává městys Buchlovice, náměstí Svobody 800, 687 08 Buchlovice, IČ 00290866,

tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, výkonní redaktori

Mgr. Pavla Večeřová, Mgr. Vlastimil Kořínek, Bořek Žižlavský, Iveta Rosůlková.

350 výtisků. Den vydání 16. 10. 2019. Cena 15 Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.

Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s.r.o., Buchlovice